

Virke kyrka

55.8286, 13.1875

Virke kyrka ser gammal ut, och visserligen fanns det på platsen redan på 1100-talet en kyrka i sten. Denna kyrka var mycket liten och hade halmtak ända fram till år 1830.

Men den nuvarande kyrkan uppfördes 1862 efter ritningar upprättade av arkitekten vid Överintendentsämbetet Per Ulrik Stenhammar, som även var flitig kompositör av både sakrala och profana musikaliska verk. Och det gick i arv. Han var far till den ännu mer kände tonsättaren Wilhelm Stenhammar.

Det var biskop Johan Henrik Thomander som slog fast att en ny kyrka måste byggas som ersättning för den gamla som blivit alldeles för liten och dessutom var i dåligt skick. För att få råd med bygget tvingades församlingen ta lån som betalades tillbaka genom att utverka skatt av bönderna.

Men pengarna räckte ändå inte till att ordna uppvärmning i kyrkan. Under de 17 första åren fick kyrkobesökarna vintertid sitta i en utkyld kyrka under gudstjänsten. Först 1879 installerades en kamin.

Kyrkklockan från år 1524 blev omgjuten år 1765 efter att den ramlat ner under nyårsringningen. Den var redan då enligt uppgift i dåligt skick. Den hade börjat spricka, bland annat genom en konstig gammal sed där socknen drängar på midsommar eller julafton gav sig upp i tornet och dängde på klockan med påkar.

Kristusbilden på altaret som anförskaffades till kyrkan under andra halvan av 1930-talet, är en mindre kopia av Bertel Thorvaldsen skulptur som finns i "Vor Frue Kirke" i Köpenhamn. Skulpturen var en gåva av Arbetsföreningen 1938, och ersatte det tidigare altarkorset.

När kyrkan 2012 firade 150 år ville man ha en ytterligare en staty. Inför 500-årsfirandet av att Martin Luther satte upp sina berömda tester på Schlosskirche i Witternberg, gjorde den tyske konstnären Ottmar Hörl ett antal en meter höga statyer av Martin Luther i blått, rött, svart och grönt. Virke kyrka valde att köpa in en av dessa - i svart.

Från den medeltida kyrkan finns bland annat en gravsten från år 1528 som är uppställd vid långhusets sydöstra hörn, med inskription "Her liger Morten Svesen".

Även mässingsfatet på dopfunten med bild av Sankt Göran och draken är från den gamla kyrkan.

Den gamla dopfunten av sandsten förvaras på Lunds historiska museum. Den nuvarande funten är formgiven av Gustaf Widmark från Helsingborg, och skänktes till kyrkan av Virke syförening år 1957.

Gjutjärnsbordet med ljushållare är från Baltiska utställningen i Malmö år 1914.

Kyrkans första orgel kom på plats 1764. 1888 köpte man en orgel från Stora Harrie kyrka, som sedan 1922 ersattes med en orgel byggd av Mårtenssons i Lund. Den nuvarande regeln är byggd av Johannes Künkels orgelverkstad i Lund.

Ritningarna till orgelfasad och läktare är från den föregården orgeln, upprättas av Ferdinand Boberg från Stockholm, som var en av sin tids främsta arkitekter.

Källor:

Webb: Kävlinge församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Virke kyrka - Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift. Karl Johan Holmberg. 2015.